

Uiterwaarden van Cortenoever

NS-wandeling Brummen-Zutphen

Inleiding

Wandelnet heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelingen volgen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW), Streekpad of wandelnetwerk.

Deze NS-wandeling volgt een deel van het Graafschapspad, een Streekpad van 124 km door de Achterhoek. De route start bij station Brummen en loopt in 12,5 km naar station Zutphen.

U wandelt over verharde paden langs de groene, rustige IJsseluiterwaarden en kunt genieten van weidse uitzichten. Halverwege is het mogelijk om – buiten het broedseizoen, 15 maart-circa 15 juli – ‘Rondje Cortenoever’ te volgen: een prachtig Laarzenpad (kan drassig zijn). In dat geval is de afstand totaal 16,5 km.

Honden zijn aangelijnd toegestaan, maar op rondje Cortenoever verboden.

Veel wandelplezier!

Horeca onderweg

Alleen aan het begin en aan het eind is er horeca. Na 700 m in het centrum van Brummen:

- LUNCHROOM De Serre (aan route, Ambachtstraat 40), di t/m vr open van 9.30-17 uur, za tot 16.30 uur, zo-ma gesloten;
- Café Concordia (aan route: Engelenburgerlaan 1), di t/m za open vanaf 11 uur, ma vanaf 18.30 uur, zo gesloten; www.concordiabrummen.nl
- Grandcafé 't Kromhout (Marktplein 18), geopend vr t/m zo vanaf 11 uur, wo-do vanaf 16 uur, ma-di gesloten; www.kromhoutbrummen.nl
- Na ruim 5 km (Piepenbeltweg 27): Rustpunt bij campingboerderij De Hank, www.campingdehank.nl; 1 apr.-1 nov. dagelijks geopend. Een Rustpunt ligt op particulier terrein; wandelaars en fietsers kunnen er iets drinken (zelfbediening) en naar het toilet gaan (zie ook www.rustpunt.nu).

Aan het eind, in het centrum van Zutphen, zijn meerdere gelegenheden.

- Op station Zutphen is een Kiosk, elke dag open van 's ochtends vroeg tot 22 uur (ma t/m wo tot 21 uur) en een Smullers, dagelijks open van 11.45 uur-20.15 uur, za-zo vanaf 15 uur.

Aan de andere kant van het station:

- Broodcafé, www.brood-cafe.nl; ma-wo open van 9-18 uur, do-za 9-20 en zo 11-18 uur (biologische gerechten).
- Biotoko, www.biotokozutphen.nl; dagelijks geopend van 12-22 uur.

Heen- en terugreis

Station Brummen (begin van de route) ligt op de lijn Arnhem-Zutphen. In beide richtingen rijden er dagelijks 2 treinen per uur (zondag 1x per uur).

Vanuit station Zutphen (eindpunt van de route) rijden er treinen in diverse richtingen: Deventer/Zwolle, Apeldoorn/Amersfoort, Arnhem/Nijmegen, Hengelo, Winterswijk.

Actuele vertrektijden staan op www.ns.nl/reisplanner.

Markering van de route

De eerste 2 km volgt u de wit-rode markering van het Trekvogelpad, daarna het geel-rood gemarkeerde Graafschapspad. Op de laatste 700 m in Zutphen staat er een NS-logo in de geel-rode markering ('aftak' naar station). Markeringen staan op straatmeubilair, zoals een hek of lantaarnpaal, of op een paaltje. Er is vooral daar gemarkeerd waar twijfel over de juiste route kan ontstaan. Waar routebeschrijving en markering verschillen, volgt u de markering. Tussentijdse veranderingen in het terrein worden zo ondervangen. De markering wordt onderhouden door vrijwilligers van het Nivon en Wandelnet.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door zo'n 750 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Kijk op www.wandelnet.nl.

Meldpunt Wandelen

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons! www.meldpuntwandelen.nl

Routebeschrijving

- Verlaat het station bij de fietsenstalling en ga rechtsaf (u volgt de wit-rode markering van het Trekvogelpad). Aan het eind linksaf, Engelenburgerlaan. Waar de weg naar links buigt, steekt u deze over en vervolgt schuin rechts de Engelenburgerlaan. Daarna schuin links de Ambachtstraat in. Op kruising met de Leliestraat schuin rechts, Ambachtstraat vervolgen. Aan het eind linksaf, Marktplein.

1 Brummen

Het is goed toeven in Brummen! Helemaal toen het dorp in 1865 een station kreeg en er een snelle verbinding mogelijk was met Zutphen en Arnhem. Rijke pensionado's, veelal afkomstig uit Nederlands-Indië, lieten er prachtige villa's bouwen. Veel landhuizen zijn bewaard gebleven. Ook het Sint Jans Gilde uit 1611 bestaat nog steeds. Sindsdien organiseert het Gilde elk jaar het traditionele vogelschieten (op maandag, na de 4de zondag in augustus). Wie als eerste de houten vogel van een paal schiet, wordt benoemd tot schutterskoning en in een koets naar de kroeg gereden. Het weekend ervoor is er altijd kermis in het dorp.

 Aan de rechterhand passeert u een muziekkapel. Op de viersprong rechtdoor, Zegerijstraat. Aan het eind rechtsaf, Cortenoeverseweg. Loop onder een viaduct door en ga rechtsaf, Bronkhorsterweg. Eerste weg linksaf, Brummense Bandijk. Let op: honden mogen hier alleen mee als ze zijn aangelijnd. *(Hier verlaat u het wit-rood gemarkeerde Trekvogelpad en stapt over op het geel-rode Graafschapspad).*

 Op een kruising met een asfaltweg (Holthuiserweg) rechts aanhouden en de Brummense Bandijk vervolgen. *(Bij extreem hoogwater: lees verder onder het kopje 'Hoogwatervariant nieuwe dijk'.)* Het pad dat u nu volgt, is vanwege natuurbeschermingsseisen na zonsondergang niet toegankelijk; honden moeten aangelijnd zijn. Doorlopen tot aan de kruising met de Holthuiserweg. Lees verder bij 'Vervolg hoofdroute oude bandijk'.

② Ruimte voor de rivier

Onze rivieren krijgen steeds meer regen- en smeltwater te verwerken. Het landelijke programma 'Ruimte voor de rivier' zorgt ervoor dat op 30 plekken in ons land het waterpeil omlaag gaat en het water meer ruimte krijgt. Cortenoever is een van die 30 plaatsen. Omdat de 'oude' bandijk verlaagd is, kan het water voortaan bij hoogwater de weilanden instromen tot aan de nieuwe dijk die meer landinwaarts is aangelegd. De NS-wandeling volgt de oude bandijk. Naar verwachting zal het gebied overigens niet vaker dan 1x in de 25 jaar onderlopen.

Hoogwatervariant nieuwe dijk

Ga bij extreem hoogwater (zeer incidenteel) op de kruising met Holthuiserweg rechtdoor, fietspad over de nieuwe dijk op, Papenweerd (zie onderbroken lijn op kaart). Honden zijn alleen aangelijnd toegestaan en mogen niet de weide in. Dit alternatief is niet gemarkeerd.

③ Verplicht verhuizen

Aan de binnendijkse kant van de nieuwe dijk staan enkele nieuwe huizen en boerderijen. Ze zijn gebouwd voor de mensen die in het kader van 'Ruimte voor de rivier' hun oude woning gedwongen moesten verlaten. Omdat de oude bandijk is verlaagd (zie infoblokje 2), komt het buitendijkse gebied én het gebied tussen de oude en nieuwe dijk in, soms onder water te staan. Daarom moesten de bewoners verkassen. Sommigen wonen nu in een nieuw pand langs de nieuwe dijk, anderen zijn zelfs naar een andere regio getrokken.

Volgt het pad over de dijk circa 3 km, alle zijwegen negeren. Iets voorbij gemaal Laag Helbergen komt u op de Cortenoeverseweg weer op de hoofdroute uit bij * (lees verder bij de alinea na infoblokje 5).

Vervolg hoofdroute oude bandijk

 De asfaltweg circa 850 m volgen. Ga op een splitsing direct na een bord 'Rioolwaterzuivering Brummen' schuin rechtsaf, weer omhoog naar de oude dijk. Even verder rechts aanhouden, fietspad op. Nu steeds de dijk volgen. Bij een boerderij links van de dijk kruist u een klinkerweg

(Weg naar het Ganzenei). De hoofdroute gaat rechtdoor, lees verder bij 'Vervolg hoofdroute' (alinea boven infoblokje 5). Wie de wandeling met 4 km wil verlengen, gaat hier rechtsaf, zie hieronder bij 'Rondje Cortenoever'.

Rondje Cortenoever

Let op:

1. Tijdens het broedseizoen, van 15 maart tot circa 15 juli, is deze variant niet toegankelijk. De exacte data van de openstelling zijn afhankelijk van de kwartelkoning. Als deze late broedvogel na 15 juli nog niet is vertrokken, wordt het broedseizoen verlengd. Staatsbosbeheer geeft dat ter plekke aan met borden.
2. Omdat er vee in de weiden loopt, zijn honden verboden op dit rondje, dus ook aangelijnd niet toegestaan!
3. Na regenachtige periodes kan het terrein drassig zijn; het is immers een 'Laarzenpad'.

Op de kruising rechtsaf (Weg naar het Ganzenei), klinkerweg circa 700 m volgen.

 Ga na circa 700 m bij een informatiepaneel en bordje 'Ijssellinie Cortenoever' via een overstapje het weiland in. Steek de weide iets schuin naar rechts over en loop naar een ijzeren hek en gele paal. Vanaf hier volgt u de gele paaltjes van de rondwandeling van Staatsbosbeheer. Volg de gele paaltjes langs de rand van het weiland; afrastering en houtwal aan linkerhand houden. Bij een draadversperring met oranje handgreep linksaf; ga ook over de volgende dubbele afrastering. Hierna direct linksaf, gele paaltjes blijven volgen.

④ Rondje kronkelwaard

Doordat de IJssel al eeuwenlang door het landschap slingert, heeft de rivier enerzijds geulen uitgesleten en anderzijds hoger gelegen oeverwallen gecreëerd. De zo ontstane gebieden noemt men 'kronkelwaarden'. Hier zijn de uiterwaarden op hun mooist. Er is een prachtig, kleinschalig patroon ontstaan van moeras, schrale en voedselrijke graslanden, hagen en houtwallen. Langs het Laarzenpad van Staatsbosbeheer staan veel verschillende soorten bloemen (klaproos, korenbloem, akkerwinde, kleine ruit, gele walstro). Er zijn ook vlinders (dagpauwoog, citroentje) en vogels (tjiftjaf, wulp, kwartelkoning, torenvalk).

 Een overstapje negeren. Bij de volgende overstap gaat u door de houtwal. Even verder nog een overstapje over en direct naar rechts. Gele paaltjes blijven volgen, houtwal nu aan de rechterhand. Steek een weiland over in de richting van twee heuveltjes. U passeert een drinkvijver aan uw rechterhand en komt door een opening in de houtwal op een volgend weiland. Rechtsaf, gele paaltjes volgen, houtwal aan rechterhand. Bij een overstapje en bordje 'Ijssellinie Cortenoever' komt u op de klinkerweg uit. Hier rechtsaf. Na ruim 1 km bent u terug op de kruising met de Brummense Bandijk. Ga rechtsaf de dijk op, dit is de hoofdroute. Lees hieronder verder bij 'Vervolg hoofdroute'.

Vervolg hoofdroute

-
 De dijk slingert langs boerderijcamping De Hank. Sla bij een groepje huizen aan weerszijden van de dijk schuin rechts af en vervolg de dijk. U passeert het (verwaarloosde) kasteel Reuversweerd.

- ⑤ **Kasteel Reuversweerd**
 Reuversweerd is een huis met een bijzondere geschiedenis. Het werd in 1830 gebouwd in empirestijl, een 19de-eeuwse Franse kunststroming. Het slot werd particulier bewoond totdat de laatste eigenaar, baron Sytzama, in 1945 door Nederlandse SS-ers werd gefusilleerd. Zijn weduwe liet de klok van het huis stilzetten en het pand dichttimmeren. Sindsdien is het rijksmonument Reuversweerd onbewoond. Het slot staat nu vooral bekend als 'spookhuis'. Plannen om het geschikt te maken voor bewoning in appartementen, zijn nooit gerealiseerd omdat het pand niet voldoet aan de wettelijke eisen voor bewoning.

-
 Circa 500 m voorbij kasteel Reuversweerd loopt u langs boerderij Laag Helbergen. Even voorbij gemaal Laag Helbergen kom de route uit op de Cortenoeverseweg *. (Hier komt de hoogwatervariant weer op de route.)

- ⑥ **Laag Helbergen**
 Direct na Reuversweerd is er nog een rijksmonument: de versterkte boerderij Laag Helbergen. Omdat het pand bij hoogwater zou overstromen, zijn er voorzorgsmaatregelen getroffen om het monument te behouden. De boerderij ligt links van de route (en valt niet direct op).
 Waar de oude en de nieuwe dijk in het noorden van Cortenoever samenkomen, ligt het nieuwe gemaal Laag Helbergen, dat vernoemd is naar de boerderij. Dit gemaal heeft de taak om het water weg te pompen als het gebied tussen beide dijken blank staat.

-
 Rechts aanhouden en bij Y-6246 trap omhoog naar de IJsselbrug. Steek de brug over via het fietspad. Op de eerste splitsing na de brug rechtsaf en met een boog weer richting rivier lopen. Ga vervolgens onder de brug door. Eerste weg linksaf richting een boerderij. Vlak voor die boerderij scherp rechtsaf. Waar het fietspad naar links buigt, gaat u scherp linksaf, een klinkerpad op.

-
 Het klinkerpad, dat even verder weer over de dijk gaat, ruim 1,5 km volgen. U passeert gemaal Helbergen, waar de Berkel in de IJssel stroomt (niet te verwarren met gemaal Laag Helbergen). Aan het eind, voor een hekwerk, met de bocht mee naar rechts buigen en bij Y-8256 linksaf, Badhuisweg. Na 50 m linksaf, even verder een asfaltvoetpad op. Het pad gaat over in een trottoir langs een kademuur. Blijf de muur volgen en ga voor een perkje met banken linksaf. Via een zebrapad de Martinetsingel oversteken, even naar rechts en direct weer links richting de St. Walburgiskerk (hier verlaat u het Graafschapspad).

-
 Rechtdoor, Lange Hofstraat (vanaf hier de geel-rode markeringen met NS-logo volgen tot aan het station).

⑦ Hanzestad Zutphen

Door de strategische ligging op de plek waar twee rivieren samenvloeien – Berkel en IJssel – was Zutphen in de middeleeuwen een belangrijke Hanzestad. Er verrezen stadswallen en vestinggrachten die de inwoners beschermden tegen de vijand. Veel fraaie panden zijn in de Tachtigjarige Oorlog verwoest, toen de stad afwisselend in Spaanse en Staatse handen viel. In 1944 werd Zutphen zwaar getroffen door een bombardement. Gelukkig bleven veel oude monumenten bewaard.

Bezienswaardigheden:

- Sint Walburgiskerk; de 107 m hoge toren is 2x door brand verwoest en weer opgebouwd.
- De huizen ten oosten van de kerk (Proostdijsteeg 1-3 en 5-9) zijn de oudste van ons land.
- De markante Wijnhuistoren (Groenmarkt 40) behoorde vroeger aan het wijnhandelaarsgilde toe. Nu is er een restaurant in gehuisvest.
- Het 's-Gravenhof is het oorspronkelijke machtscentrum van de stad. Op nr. 1 is het raadhuis, op nr. 4 het Stedelijk Museum en Museum Henriette Polak.

-
 Op de kruising met de Groenmarkt ook rechtdoor, Korte Hofstraat. Aan het eind rechtsaf, Turfstraat. Loop schuin links door een poortje (Rosmolensteeg) en even verderop weer door een poortje. Aan het eind linksaf en direct rechtsaf. Gracht oversteken, Overwelling, en links aanhouden. Meebuigen met de bocht naar rechts, Stationsstraat. Recht voor u ligt station Zutphen.

Genoten?

Schrijf een review!

www.wandelnet.nl/traject/uiterwaarden-van-cortenoever-ns-route

Alle gegevens in deze beschrijving en op de routekaart gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze NS-wandeling werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Stichting Wandelnet en NS aanvaarden echter geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.